

ALGERNON BLACKWOOD

KORKU

söğütler

ulysses
yayınlari

1

Viyana'dan ayrıldıktan ve Budapeşte'ye ulaşmadan çok daha önce, Tuna Nehri son derece ıssız ve kasvetli bir bölgeye girer. Bu bölgede nehrin suları ana bir yatak izlemeksizin her tarafa yayılır ve kilometrelerce genişliğinde, alçak söğüt çalılıklarıyla kaplı devasa bir bataklık meydana getirir. Büyük haritalarda bu terkedilmiş alan, kıyılardan uzaklaştıkça soluklaşan tüylü mavi renkle gösterilir ve geniş, dağınık harflerle üzerinde "Sümpfe" yani bataklıklar yazılıdır.

Büyük akıntılar sırasında bu geniş kum, çakıl yatakları ve söğütlerle kaplı adalar neredeyse su tarafından tamamen örtülür. Fakat normal mevsimlerde bu çalılar, rüzgârın özgürce estiği yerlerde eğilir ve hışırda; yapraklarının gümüş rengi yüzeylerini güneşe göstererek sonsuz bir güzellik sunan, sürekli hareket eden bir manzara oluştururlar. Bu söğütler asla bir ağacın olgunluğu-

na erişmez; sert gövdeleri yoktur, daima mütevazı çalırlar olarak kalırlar. Yuvarlak tepeleri ve yumuşak hatları vardır ve en hafif rüzgârın etkisiyle ince saplari üzerinde sallanırlar. Otlar gibi esnek olduklarından, sürekli hareket ederler ve sanki tüm ova hareket ediyormuş gibi bir izlenim yaratırlar. Rüzgâr, bu geniş yüzey üzerinde yapraklardan dalgalar yaratır; bunlar su dalgaları yerine, deniz gibi yeşil dalgalar oluşturur. Dallar dönüp yukarı kalktığıında ise altlarındaki gümüşi beyaz yüzey güneşe döner ve manzara tamamen değişir.

Tuna Nehri, sert kıyıların kontrolünden kurtulmuş olmaktan memnun bir şekilde, burada irili ufaklı adaların arasında yer alan karmaşık kanal ağları boyunca özgürce dolandır. Bu geniş kanalların içinden sular büyük bir gürültüyle akar; girdaplar, akıntılar ve köpüklü şelaleler oluşturur. Kumlu kıyıları aşındırır, kıyından ve söğüt kümelerinden büyük parçalar kopararak durmaksızın yeni adalar yaratır. Bu adalar, her gün boyut ve şekil değiştirir ve en iyi ihtimalle geçici bir yaşam sürer. Çünkü sel zamanı geldiğinde varlıkları tamamen silinir.

Aslında nehrin bu büyüleyici kısmı Pressburg'dan (günümüz Bratislava'sı) ayrıldıktan kısa bir süre sonra başlar. Biz, Kanada yapımı kanomuzda, yanımızda çin-

gene çadırı ve birkaç mutfak ekipmanıyla, temmuz ayının ortasında yükselen bir selin zirvesinde bu bölgeye ulaştık. O sabah, güneş doğmadan önce gökyüzü kırmızıya çalmaya başlarken, henüz uykuda olan Viyana'nın içinden hızla geçtik ve birkaç saat sonra Viyana, Wienerwald'ın mavi tepeleri üzerinde ufukta bir duman lekesi gibi kaldı. Fischeramend'in altında, rüzgârda uğuldayan bir huş ağacı korusunda kahvaltımızı yaptık ve ardından güçlü akıntının yardımıyla Orth, Hainburg, Petronell (Marcus Aurelius'un eski Roma şehri Carnuntum) kasabalarının yanından süzüldük. Son olarak Carpathian Dağları'nın bir uzantısında yer alan Thelsen'in kasvetli yamaçlarının altından geçtik. Burada, soldan gelen March Nehri sessizce Tuna'ya katılır ve sınır, Avusturya ile Macaristan arasında bu noktada geçilir.

Saatte on iki kilometre hızla ilerlemek kısa sürede bizi Macaristan'ın derinliklerine taşıdı. Çamurlu sular selin kesin işaretiydi. Ani ve şiddetli girdaplarda savrulan botumuz çakıl yataklarına oturarak nehirde kaldı, ta ki Pressburg'un (Macarca Pozsóny) kuleleri gökyüzüne karşı belirene kadar bu boğuşma devam etti. Kano, bir at gibi şahlanarak gri su duvarlarının altından tam hız geçti, Fliegende Brücke¹ duba köprüsünün batık zinciri. Yazar "Uçan Köprü" anlamına gelen eski bir duba sistemine atıfta bulunuyor. "Fliegende Brücke" o dönemde nehirlerde zincirle sabitlenmiş yü-

rini güvenle atlattı, sola keskin bir dönüş yaptı ve sarı köpüklerin içine dalarak adalar, kum bankları ve bataklıklarla kaplı söğütler diyarına doğru ilerledi.

Değişim aniden geldi; sanki bir dizi bioskop görüntüsü bir kasabanın sokaklarını aniden kesip, hiç uyarı vermeden göl ve orman manzaralarına geçiş yapmış gibiydi. Kanatlarla ıssızlık diyarına girdik ve yarım saatten kısa bir sürede ne bir tekne ne bir balıkçı kulübesi ne de kırmızı çatılı bir ev kaldı; gözün görebileceği hiçbir insan yerleşimi ya da medeniyet belirtisi yoktu. İnsan dünyasından uzak olmanın verdiği derin yalnızlık duygusu, bu benzersiz söğütler, rüzgârlar ve sular dünyasının cazibesi, anında ikimizi de büyüledi. Birbirimize gülerek, burada bulunabilmek için özel bir tür pasaportumuz olması gerektiğini ve biraz cüretkâr davranarak bu küçük harikalar ve büyü krallığına izinsiz girdiğimizi kabul ettik. Bu krallık, yalnızca oraya hakkı olanların kullanımını için saklanmış gibiydi; her yer bu hayali keşfetme yeteneğine sahip olanlar için yazılı olmayan uyarılarla doluydu.

Henüz öğleden sonra olmasına rağmen, sürekli esen şiddetli rüzgârlar bizi yorgun hissettirdi ve hemen geceyi geçirebileceğimiz uygun bir kamp alanı aramaya başla-zen dubalar için kullanılan bir terimdi.

dık. Ancak adaların kafa karıştırıcı yapısı karaya çıkmayı zorlaştırıyordu; hızla akan su, bizi kıyıya sürükleyip ardından tekrar geri çekiyordu. Söğüt dalları, kanoyu durdurmak için tutmaya çalışırken ellerimizi yaraladı ve birçok kez kumlu kıyıları suya çekerek epey mesafe kat ettik. Sonunda, rüzgârın güçlü bir yandan darbesiyle bir yan kolun içine sürüklenip kanonun burnunu karaya oturtmayı başardık. Ardından sıcak sarı kumların üzerinde, rüzgârdan korunaklı bir şekilde uzanarak soluk soluğa ve gülerek dinlendik; üzerimizde bulutsuz bir gökyüzü, güneşin kavurucu sıcaklığı ve her yandan kapanan, çılgınca sallanan ve adeta çarpışan, binlerce küçük elleriyle alkışlayan devasa bir söğüt ordusu vardı; sanki çabalarımızın başarısını kutluyorlardı.

“Nehrin güzelliğine bak!” dedim yol arkadaşıma, Kara Orman’daki kaynağından itibaren katettiğimiz yolu düşünerek. Haziran başlarında, yukarılardaki sığ sularda sık sık nehre girip kanoyu itmek zorunda kaldığı anlar gözümün önüne geldi.

“Artık bu işler pek şakaya gelmez, değil mi?” dedi, kanoyu biraz daha güvenli bir yere çekip, ardından kısa bir uyku için rahatça uzanarak.

Yanına uzandım. Su, rüzgâr, kum ve güneşin büyük ateşi içinde huzurlu ve mutluydum. Geride bıraktığımız